

บทที่ 1

บทนำ

1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การติดต่อสื่อสารเป็นองค์ประกอบสำคัญในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ในสังคมทุกยุคทุกสมัย เพื่อใช้สื่อความเข้าใจและส่งข่าวสารต่อกัน ในระยะแรกที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคมจะใช้อุปกรณ์สื่อสารแบบง่าย ๆ ไม่มีความสลับซับซ้อน แต่ต่อมาเมื่อมนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องสื่อสารมากขึ้น และมีทรัพยากรจำกัด มนุษย์พยายามที่จะพัฒนาและรวมเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในการสื่อสารโทรคมนาคมให้สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารโทรคมนาคม วิทยุใช้สัญญาณ เสียง ภาพ และข้อมูล

ผลจากการรวมเทคโนโลยีดังกล่าว ทำให้เกิดบริการโทรคมนาคมประเภทใหม่ ๆ และการแพร่กระจายของการให้บริการโทรคมนาคม แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งนอกจากจะส่งผลให้การสื่อสารเป็นไปด้วยความรวดเร็วมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสังคมและการดำเนินชีวิตโดยทั่วไป การค้าและเศรษฐกิจ จึงทำให้มีการเรียกบริการสื่อสารโทรคมนาคมที่เกิดขึ้นใหม่นั้นว่า "บริการเพิ่มคุณค่า" (Value Added Service)

บริการเพิ่มคุณค่า เป็นบริการที่เป็นธุรกิจบริการในตัวเองและเป็นส่วนประกอบของธุรกิจต่าง ๆ จึงได้รับการสนับสนุนอย่างมาก แต่เนื่องจากบริการเพิ่มคุณค่ามีหลายประเภท และมีการพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง จึงต้องมีการวางแผนและนำมาใช้เพื่อให้

เกิดประโยชน์ตามเจตนาอย่างแท้จริงเพื่อป้องกันมิให้เกิดภาวะการล้มเหลวของเทคโนโลยี การสื่อสารโทรคมนาคมเกินความต้องการของประชาชน

สำหรับประเทศไทย ก็เป็นประเทศหนึ่งซึ่งกำลังพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศ อุตสาหกรรมใหม่ จึงจำเป็นต้องนำเอาเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคมประเภท บริการเพิ่มคุณค่าเข้ามาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

หากพิจารณากฎหมายโทรคมนาคมที่มีอยู่ ณ ขณะนี้ จะเห็นว่าการให้บริการ โทรคมนาคมมาทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นบริการพื้นฐาน (Basic Services) และบริการ เพิ่มคุณค่า (Value Added Services) เป็นระบบผูกขาด (Monopoly) ภายใต้การ ควบคุมดูแลและการดูแลของหน่วยงานของรัฐบาลทั้งสิ้น ถึงแม้ว่าการให้บริการดังกล่าวจะ เปิดโอกาสให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการก็ตาม แต่ก็มีข้อกำหนดกฎเกณฑ์และเงื่อนไข อย่างเคร่งครัด และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละยุคแต่ละสมัย ไม่มีการแข่งขัน ที่แท้จริง ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายจะปรับปรุงกิจการสื่อสารโทรคมนาคมให้ทันสมัย และสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้กิจการโทรคมนาคมของประเทศ มีเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกันภายใต้การจัดการและบริหารเชิงพาณิชย์ โดยให้ เอกชนเข้ามามีสิทธิในการบริการสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งรัฐเคยผูกขาดไว้แต่เพียงผู้เดียว และให้ความสำคัญกับระบบข้อมูล พร้อมทั้งส่งเสริมและขยายบริการสื่อสารโทรคมนาคม เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลาง ทางเศรษฐกิจ การเงิน และการสื่อสารโทรคมนาคม ในภูมิภาคนี้ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539 จึงมีประเด็นที่น่าสนใจว่า ประเทศไทยได้เตรียมพร้อมทางกฎหมายในการส่งเสริมให้มีการ ขยายการให้บริการเพิ่มคุณค่าตามนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวหรือไม่ และกฎหมายโทรคมนาคมที่ใช้บังคับอยู่ ซึ่งบัญญัติขึ้นมาเป็นเวลาที่เกือบถึงศตวรรษ จะสามารถ ใช้บังคับและครอบคลุมถึงวิวัฒนาการของเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดบริการเพิ่มคุณค่าดังกล่าวได้ หรือไม่ ประการใด

2 สมมติฐาน

กฎหมายโทรคมนาคมของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่ชัดเจน และไม่เหมาะสมกับการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคมประเภทเพิ่มคุณค่า

3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัญหาที่เกิดจากการให้บริการเพิ่มคุณค่าในประเทศไทย โดยจะพิจารณาจากนโยบายการสื่อสารโทรคมนาคมในปัจจุบันว่า การให้บริการเพิ่มคุณค่าในประเทศไทยเหมาะสมกับกฎหมายโทรคมนาคมที่มีอยู่หรือไม่ และสมควรที่จะปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติและเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทยประการใด

4 ขอบเขตของการวิจัย

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันไม่มีการให้ความหมายของบริการเพิ่มคุณค่าที่ชัดเจน และในประเทศต่าง ๆ ให้ความหมายของการให้บริการเพิ่มคุณค่าแตกต่างกัน ตามความเจริญทางเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม นโยบายของรัฐ และระบบกฎหมายก็ตาม แต่เพื่อประโยชน์ของการศึกษาในครั้งนี้ ผู้เขียนขอจำกัดขอบเขตของการให้บริการเพิ่มคุณค่าที่เกิดจากการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคมทางสายเท่านั้น เนื่องจากการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคมในประเทศไทยเริ่มจากการให้บริการทางสายเป็นหลัก โดยไม่รวมถึงการให้บริการเพิ่มคุณค่าที่เกี่ยวกับการกระจายเสียง (Broadcasting)

5 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้เขียนใช้วิธีวิจัยแบบเอกสาร (Documentary Research) เฉพาะภาษาไทย โดยนำมาจัดรวบรวมให้เป็นระบบเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ และจะอ้างอิงเอกสารภาษาอังกฤษเป็นส่วนประกอบ

6 ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการให้บริการเพิ่มคุณค่า (Value Added Services) ในประเทศไทย
2. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการให้บริการเพิ่มคุณค่า (Value Added Services) กับกฎหมายโทรคมนาคมในประเทศไทย
3. จากการศึกษาในข้อ 1 และ 2 ทำให้ได้แนวทางการปรับปรุงกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ทันต่อความเจริญทางเทคโนโลยี และสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย
4. เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษา ผู้ให้และผู้ให้บริการเพิ่มคุณค่า (Providers and users)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย